

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FREDERICIA

LATIN- OG REALSKOLE.

1886.

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøven

i

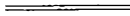
Fredericia Latin- og Realskole

i Juni og Juli 1886.

Ved

I. M. Secher,

Skolens Bestyrer.

Fredericia.

Adressekontorets Bogtrykkeri.

1886.

Den 14de April 1885 udnævnes hidtilværende Bestyrer af Fredericia Latin- og Realskole, *V. A. Bloch*, til Rektor for Metropolitanskolen fra 15de Juli samme Aar at regne. Ligesom denne Begivenhed i vide Kredse vakte Deltagelse i Fredericia By, til hvilken han havde været knyttet med stærke Baand, saaledes maatte den forestaaende Afsked navnlig berøre enhver, der stod den Skole nær, som han i saa mange Aar havde ledet. Man maatte gjøre sig det klart, hvor velsignelsesrig den Virksomhed havde været, som han havde udfoldet for Fredericia Latin- og Realskole, og i hvor høj en Grad denne Skoles Ve og Vel i en Arrække havde været knyttet til ham. Det ligger i Sagens Natur, at Bestyrerens Personlighed i enhver Skole til en vis Grad vil paatrykke hele Anstalten sit aandelige Præg og være bestemmende for dens Frem- eller Tilbagegang, men jo mere en Skole befinder sig paa det Standpunkt, der kan betegnes som Kampen for Livet, desto større Betydning vil det have, at dens øverste Leder er i Besiddelse af de Egenskaber, der gjøre ham skikket til at bære Udviklingen fremad. Og at Fredericia Skole under Rektor Blochs Ledelse i høj Grad har befundet sig paa dette Standpunkt, vil med Tydelighed fremgaa af et kort Overblik over Skolens Udviklingsgang i det Tidsrum,

der ligger imellem hans Ansættelse ved Fredericia Skole og hans Udnævnelse til Rektor ved Metropolitanskolen.

Da Rektor Bloch den 26de Februar 1870 udnævntes til Bestyrer af Fredericia Skole eller, som den dengang kaldtes, »det lærde Institut i Fredericia«, talte Skolen 28 Elever, fordelte i tre toaarige Klasser. Institutet, der oprettedes den 14de Februar 1818, idet der ved kongelig Resolution tilsikredes det et aarligt Tilskud fra den almindelige Skolefond, havde oprindelig overensstemmende med en under 26de Maj samme Aar kgl. confirmeret Plan havt det Formaal »at bibringe Ungdommen de Kundskaber, der udkræves til at optages som akademisk Borger ved Kjøbenhavns Universitet«. Med denne Fordring for Øje havde Institutet, om end hæmmet af de Vanskeligheder, som utilstrækkelige Midler og Lærerpersonalets Faatallighed lagde i Vejen for dets Virksomhed, dog i Tidsrummet fra 1824 til 1852 dimitteret Studenter til Universitetet. Men da den gamle Examen artium afskaffedes og Undervisningsplanen af 13de Maj 1850 traadte i Kraft med dens langt videre gaaende Fordringer til Undervisningens Omfang, maatte ethvert Haab om vedblivende at holde Skolens Virksomhed i Overensstemmelse med det Maal, der var fastsat i Planen, opgives. Efterat Skolen i 1852 havde sendt sit sidste Hold Dimittender til Universitetet, indskrænkedes Undervisningen saaledes, at det for Fremtiden blev 1ste Del af Afgangsexamen eller, hvad denne ved Bekjendtgjørelse af 30te November 1864 omdannedes til, den præliminære Prøve for Afgangsexamen, der blev Maalet for Skolens Virksomhed. Denne Prøve aflagdes imidlertid ikke ved Skolen selv, men de afgaaede Disciple indstilledes til Prøven dels ved Universitetet dels ved en eller anden af de lærde Skoler. Imidlertid gik Discipeltallet ved for-

skjellige uheldige Omstændigheder og navnlig som Følge af de betydelige Standsninger i Arbejdet, som Fredericias Belejring under de to slesvigske Krige førte med sig, saaledes tilbage, at det, som ovenfor bemærket, ved Rektor Blochs Tiltrædelse i 1870 kun beløb sig til 28.

Det var altsaa ikke just gunstige Forhold, som Rektor Bloch forefandt ved sin Overtagelse af Bestyrerposten ved Fredericia Skole, men paa den anden Side var den Interesse for Skolens Virksomhed, der ved den nye Bestyrers Tiltræden var vakt hos Befolkningen i Fredericia, saa stor og den Støtte, der ydedes ham af den Kommission, der sammen med ham skulde lede Skolens Administration, saa redebon, at en Maud med Rektor Blochs Energi og tillidsfulde Blik paa Livet strax med Freidighed tog fat paa den Opgave, han fra Begyndelsen af stillede sig, nemlig at bringe Skolens Virksomhed i Overensstemmelse med det i Planen fastsatte Maal: at meddele Ungdommen de Kundskaber, der kræves for Optagelsen ved Universitetet. Men dette Maal kunde kun naaes lidt efter lidt, og idet man efterhaanden skred frem fra de mindre til de større Opgaver.

Efterat den præliminære Prøve for Afgangsexamen i Aaarene 1871 og 1872 med Ministeriets Tilladelse var aflagt ved Skolen selv, var imidlertid Loven af 1ste April 1871 om Undervisningen i de lærde Skoler traadt i Kraft, og det blev nu Skolens Opgave at slutte sig til denne Lov saaledes, at man for Fremtiden satte sig den ved samme fastsatte Hovedexamen for 4de Klasse som Maal. Undervisningen fremmedes altsaa saaledes, at 4de Klasses Hovedexamen i Sommeren 1873 kunde aflægges ved Fredericia Skole samtidig med, at den for første Gang afholdtes i Landets lærde Skoler. Samtidig med, at denne Ordning gennemførtes for de studerende Klassers Vedkommende,

blev Realundervisningen ordnet saaledes, at man, efter i de første Aar at have nøjedes med at forberede til Realafgangsexamen af lavere Grad, senere, da Fordringerne til Realafgangsexamen af højere Grad vare bragte i Overensstemmelse med 4de Klasses Hovedexamen, kunde udvide Undervisningen med dette højere Maal for Øje. Realafgangsexamen af højere Grad afholdtes da første Gang ved Skolen i Sommeren 1874. Imidlertid havde Interessen for Skolen og dens Gjerning givet sig Udtryk i en livlig Tilstrømning af Elever. Discipeltallet, der ved Udgangen af Skolenaar 1870—71 endnu kun var 32, steg i 1872 til 70, i 1873 til 83 og i 1874 til 85. Disciplene, der vare fordelte i 6 etaarige Klasser, i hvilke Undervisningen i alle Fag var fuldstændig sondret, undervistes nu af 5 faste Lærere og 8 Timelærere. Men alle disse betydningsfulde Reforme i Skolens Organisation og de højere Maal, som efterhaanden vare blevne satte for Undervisningen, havde naturligvis medført en tilsvarende Stigning af Skolens Udgifter. Uden Imødekommen udenfra vilde en saadan Forøgelse af Omkostningerne ikke have været mulig, idet det forhøjede Discipelkontingent ikke alene vilde have kunnet strække til for at dække Udgifterne. Det staar da som et Vidnesbyrd om den Interesse, som Skolens raske Fremvæxt havde vakt, at Statstilskudet, som i 1871 var 2800 Kr., allerede i 1874 er voxet til 4000 Kr., medens samtidig Fredericia Kommunes Bidrag er naaet op til 800 Kr. og Vejle Amts Skolefond tilskyder 400 Kr. Samtidig havde Skolens Lokaler, som ved Rektor Blochs Tiltrædelse havde været over al Maade tarvelige, modtaget saadanne Udvidelser, som den voxende Tilstrømning af Elever havde gjort nødvendige, og navnlig var der i Sommeren 1874 bleven opført en hel ny Sidefløj,

hvorved Skolelokalet udvidedes til otte rummelige Klasseværelser.

Med Begyndelsen af Skoleaaret 1875—76 skred Rektor Bloch endelig til Udførelsen af den Plan, som han lige fra sin Tiltrædelse af havde havt for Øje, nemlig at give Undervisningen ved Fredericia Skole et saadant Omfang, at den i Lighed med Landets lærde Skoler kunde dimittere sine studerende Disciple med Afgangsexamen til Københavns Universitet. De Disciple, der i Aarene 1873 og 1874 havde aflagt 4de Klasses Hovedexamen, havde, for saa vidt som de ønskede at føre deres Studeringer videre, været henviste til at søge fortsat Undervisning enten ad privat Vej eller ved at søge Optagelse i andre Skoler. Nu oprettedes der med Begyndelsen af Skoleaaret 1875—76 en 5te Klasse for de Disciple, der den sidste Sommer havde taget 4de Klasses Hovedexamen. Til denne føjedes da Aaret efter en 6te Klasse, og da Rektor Bloch i Sommeren 1877 indstillede sit første Hold Kandidater til Afgangsexamen for studerende, kunde han lykønske sig selv til i en forholdsvis kort Tid at have naaet det Maal, han fra først af havde sat for sin Virksomhed. Men en saa stor Udvidelse af Fordringerne til Skolens Arbejde havde naturligvis ikke kunnet gaa for sig uden en yderligere Forøgelse af Omkostningerne: de faste Læreres Tal, der i 1875 endnu kun var 5, er i 1877 voxet til 7, og samtidig har en ny Udvidelse af Lokalet vist sig at være nødvendig. Rigtignok vare Tilskudene samtidig blevne noget forhøjede, men det stadig voxende Discipeltal (i 1877 106, i 1878 124, i 1879 137) og de større Fordringer til Undervisningens Intensitet, der gjorde Lærerpersonalets Forøgelse med en ny Lærer nødvendig, stillede stadig større Krav til Skolens Finantser, der ikke kunde

tilfredsstilles uden særlig Imødekommen fra Autoriteternes Side. Rektor Bloch havde da ogsaa den Glæde, at der paa Finansloven for 1879—80 bevilgedes en Forhøjelse af Statstilskudet til 7000 Kr. rigtignok under den Forudsætning, at Tilskudene fra Fredericia Kommune og Vejle Amts Skolefond samtidig forhøjedes med 1000 Kr. Da denne Forudsætning med Beredvillighed opfyldtes saavel af Amtet som af Kommunen, kunde Rektor Bloch i Skoleprogrammet for 1879 udtale følgende: »Skolens hele Stilling tør nu betegnes som i en væsentlig Grad befæstet, ligesom Skolens Bestyrelsesraad vil være i Stand til at give Undervisningen en fastere Ordning og fjerne adskillige Ulemper, hvorunder der hidtil er virket.«

Der stod imidlertid endnu et Skridt tilbage at gjøre, inden Skolens Stilling kunde betegnes som fuldt ud betrygget, nemlig Tilvejebringelsen af et nyt og hensigtsmæssigt Lokale; thi vel havde man ved gjentagne Tilbygninger holdt nogenlunde Skridt med den stigende Frekvents, men det saaledes tilvejebragte kunde dog paa ingen Maade siges at stemme med den nyere Tids Fordringer til Skolelokalers Hensigtsmæssighed og Godhed i hygieinisk Henseende. Desuden var Forhøjelsen af Statstilskudet paa Finansloven for 1880—81 bevilget under Forudsætning af, at Fredericia Kommune afholdt Udgifterne til de for Skolen nødvendige Lokaler, og Byraadet havde vist sig villig til at gaa ind derpaa, saaledes at Kommunen ved sit Tilskud dækkede Udgifterne ved Forrentning og Amortisation af det Prioritetslaan, som Skolen maatte optage til Opførelsen af en ny Bygning. For at erhverve det fornødne Pant for et saadant Laan, androges der da hos Ministeriet om, at den gamle Skolebygning, der havde tilhørt Staten, maatte overdrages Skolen til Ejendom, og da en hertil

sigtende Lov ved velvillig Imødekommen fra Ministeriets Side var forelagt og senere vedtagen i Rigsdagen, kunde man skride til Opførelsen af den nye Bygning. Efterat Kransen var hejset den 3die Juni 1880, kunde Bygningens højtidelige Indvielse finde Sted den 28de Sept., og Rektor Bloch kunde i den talrige Kreds af Skolens Disciple og Lærere og dens mange Venner fra By og Land udtale som sit tillidsfulde Haab, at Fredericia Skoles Fremtid nu saa lys og lovende ud, efterat Undervisningens Omfang var bragt i fuld Overensstemmelse med den oprindelige Plan og et nyt og rummeligt Lokale var erhvervet.

Det skal endnu bemærkes, at Afgangsexamen for studerende i Rektor Blochs Tid er aflagt af 66 Disciple, af hvilke 7 opnaaede 1ste Kar. med Udmærkelse, 46 1ste Kar., 12 2den Kar. og 1 3die Kar., 4de Klasses Hovedexamen af 108 Disciple, Realafgangsexamen af lavere Grad af 14 Disciple, Realafgangsexamen af højere Grad af 39 Disciple og almindelig Forberedelsesexamen af 38 Disciple.

Dette er de ydre Træk af Rektor Blochs Virksomhed ved Fredericia Skole, en Angivelse af de Resultater, der ere naaede lidt efter lidt, takket være hans utrættelige Arbejdsomhed og aldrig svigtende Energi. Fredericia Skole er, saa at sige, bygget op Sten for Sten under hans Hænder, og er det end saa, at Forholdene have begunstiget hans Virksomhed, og at han skylder den Imødekommen meget, der i saa rigeligt Maal er bleven vist ham fra forskjellige Sider, saa maa det dog siges, at det er hans Personlighed, der har vakt denne Sympathi, idet den ved sin Paalidelighed og Kraft indgød Tillid til, at det Værk, han havde paataget sig, skulde lykkes fuldt ud. I Fredericia Skoles Historie vil Navnet **Valdemar Bloch** staa inddskrevet med uudslettelige Træk som et Minde om den Tid,

da Skolen arbejdede sig frem fra Ubemærkethed til en agtet Stilling blandt Landets Skoler.

Lørdagen den 11te Juli 1885 holdt Rektor V. A. Bloch for sidste Gang Translocation i Fredericia Skole. Disciplene og Lærerne samt en talrig Skare af Skolens Venner, blandt hvilke man især bemærkede mange tidligere Elever, havde indfundet sig for at tage Afsked med den kjære Lærer og Ven. Da Skolens Gymnastiksal ikke var stor nok til at rumme den talrige Forsamling, havde Rektorens Have maattet indrettes til Festlokale.

Rektor Bloch begyndte med at meddele Udfaldet af Afgangsexamen og almindelig Forberedelsesexamen. Efter at have opmuntret de afgaaende Disciple til i Fremtiden at gjøre deres Forældre Glæde og Skolen Ære, gik han over til at fuldbyrde sin sidste Gjerning, at tage Afsked med den Skole, han havde forestaaet i 15 Aar. Et Tilbageblik viste, at der siden 1877, da de første Studenter afgik, var dimitteret 66 til Universitetet, og at siden 1872 c. 100 havde taget Realexamen; det samlede Discipeltal siden 1870 havde været 484. Denne Udvikling havde langt overgaaet de Forventninger, med hvilke han i sin Tid var kommen til Skolen. Det var ogsaa med stor Taknemlighed, han mindedes den Tillid, der var vist Skolen fra saa mange Forældres Side baade nær og fjærn. Det Omfang, hvori Skolen havde virket, var dog ej det vigtigste. Hvad det kom an paa, var, om Skolen var ledet i den rette Aand, om Undervisningen havde været frugtbringende og Opdragelsen sund. Naar det var sagt ved Indvielsen af den nye Skolebygning, at Skolen fremfor alt maatte vise de

unge, at det ikke var Livets Formaal at samle Kundskaber men at udrette den Gjerning, hvortil Mennesket var sat efter Guds Villie, saa havde han ganske sluttet sig til denne Tanke og var sig bevidst at have stræbt efter i de unges Opdragelse at lægge en Grund, som kunde bestaa sin Prøve i Livet, eller med andre Ord at opdrage dem til Gudsfrygt, Sandhedskjærlighed og Arbejdsomhed. Langt fra at undervurdere Kundskabernes Betydning, troede han dog, at Hovedvægten maatte lægges paa, at de unge lærte at arbejde med Forstand og derved vandt Tillid til selv at kunne udrette noget. Dette Hensyn havde for ham været raadende ved Valget af Lære- og Læsebøger; med dette for Øje havde han stræbt at sætte Hjælpen, som ydedes paa Skolen til de daglige Lektier, og Disciplenes Hjemmearbejde i det rette Forhold og at fordele Arbejdet i de forskjellige Klasser saaledes, at der blev en jævn Overgang fra det lettere til det vanskeligere. Var dette ordnet paa den rette Maade, kunde en Discipel sikkert med stadig Flid og Opmærksomhed paa Skolen selv uden at besidde særlig gode Evner eller hurtigt Hoved klare sig uden privat Hjælp. Han havde altsaa ikke havt Grund til at istemme Klagen over Overbebyrdelse, som til sin Tid havde lydt temmelig almindelig.

Han havde følt sig meget lykkelig ved sin Virksomhed ved Fredericia Skole; især havde han ofte glædet sig, naar Disciple henvendte sig til ham med Fortrøstning og Tillid, naar han saa dem møde fornøjede paa Skolen, tage sig ivrigt af Skolearbejdet og villig underordne sig Disciplinen, uden hvilken intet ordnet Skolesamfund kunde bestaa. Ganske vist havde haarde Ord eller endog Straffe været uundgaelige, men ved at tænke tilbage paa de 15 Aar havde han dog fundet dem forholdsvis sjelden anvendte,

saa at han troede at kunne sige, at Tønen havde været god mellem Disciplene. Herom vilde han dog ej selv udtale nogen afgjørende Dom men overlade denne til Disciplenes Forældre og Værger, ja til Disciplene selv, naar de efter at være komne til Skjelsaar og Alder tænkte tilbage paa Livet i Skolen. Skulde Dommen da falde gunstigt ud, delte han Æren med alle de Mænd, der havde virket sammen med ham. Først maatte han da takke Kommissionen, hvis Medlemmer vel havde skiftet saaledes, at der nu kun var to tilbage af dem, der fungerede i 1870, men som altid havde bevaret en levende Interesse for Skolen og støttet den paa mange Maader. Navnlig maatte han tilskrive Kommissionens Medvirken Æren for, at det blev muligt paa en saa heldig Maade at iværksætte Opførelsen af den nye Bygning. Derefter takkede han hver enkelt af Lærerne for hvad de havde udrettet og for det gode kollegiale Forhold, de altid havde bevaret. Endelig sagde han Farvel til sine kjære Drengene, udtalte endnu en Gang den Glæde, han følte ved de ofte modtagne Beviser paa deres Hengivenhed, og opmuntrede dem til fortsat Pligt-opfyldelse under deres nye Bestyrer, hos hvem de vilde finde den samme Bistand og Omsorg, som han selv saa gjerne havde ønsket at yde dem.

Derpaa afsang man følgende Sang af cand. theol.
O. Fønss:

Nu er Somren inde,
Lysets Magt vandt Sejr;
Dagens Vaaben skinne
Selv i Nattens Lejr.
Gjennem Muldets Porer
Strømmer Solens Glød,
Gyldne Spirer drages
Frem af Jordens Skjød.

Livet allevegne
 Lyster Lysets Magt, —
 Selv i Aandens Egne
 Staa de To i Pagt:
 Der, hvor Sandhedssolen
 Bragte Sommerbud,
 Sjælens Evner vækkes,
 Livet klækkes ud.

— Hil da ham, som vakte
 Barnehjærtets Sans,
 Saa at Spiren rakte
 Sig mod Dagens Glans, —
 Ham, som drog af Mulde
 Guld fra svunden Tid,
 Drev den Unges Længsel
 Mod hver ædel Id.

Ære ham, som stifted'
 Her et Aandens Hjem,
 Hvor, mens Tider skifted',
 Livets Sæd skød frem.
 Naar paa Blomstringstunden
 Følger moden Høst,
 Lyse skal hans Minde
 I den Unges Bryst!

Derefter talte Pastor Gøtzsche saaledes:

15 Aar ere saa stor en Del af den Arbejdstid, vi Mennesker have i Livet her, at, naar en 15aarig Virksomhed paa et Sted afsluttes, er der Grund til at lade Tanken gaa tilbage over den henrundne Tid og tænke paa, hvorledes der er arbejdet, og hvad der er udrettet. Og jeg tror, at ikke blot Rektor Bloch staar her idag med en jevende Følelse af, at han nu har afsluttet en meget betydningsfuld Del af sin Livsgjerning — jeg siger maaske ikke for meget ved at sige den centrale —, men vi alle have en Fornemmelse af, hvor betydningsfuld denne Gjer-

ning har været for vort Samfund og for Skolen her, saa man i Fremtiden, naar man tænker tilbage paa denne Skoles Historie, vil mindes de 15 Aar under Rektor Bloch som en særlig lykkelig Tid, som en rigtig skjøn Tid i Skolens Liv. Skolen har i disse Aar ikke alene haft den forbausende stærke Væxt fra en ringe Tilstand med faa Disciple og daarlige gamle Lokaler til en Skole med et betydeligt Discipeltal og en ny og smuk Bygning, men der har været noget ved denne Skole, som gjorde, at alle, som fik med den at gjøre, Lærere og Disciple og vi alle, følte sig vel her og fik det Indtryk, at det var en god Skole, og at dette har været saa, maa vi takke Rektor Bloch for. Det er — næst Gud, thi vi Mennesker plante og vande, men Gud giver Væxten — ham, Skolens Fremgang skyldes. Det er ham, som har paatrykt den dens ejendommelige Præg. Ved hvilke Egenskaber hos Rektor Bloch dette er sket, mener jeg ikke at kunne give en udtømmende Skildring af; jeg vil blot nævne nogle af de Træk, som have karakteriseret vor Rektor, noget af det, som vi sige ham saa hjærtelig Tak for.

Vi ville da først takke ham for, at han saa helt er gaaet op i sit Arbejde for denne Skole. Derfor har han faaet udrettet noget. Naar man skal udrette noget i en Gjerning, maa man gaa op i den, sætte sin Personlighed og sin hele Kraft ind paa den. Det har Rektor Bloch gjort. Ja, jeg ved godt, at han har fundet Tid til at udføre forskellige andre Arbejder, har udfoldet en betydningsfuld Forfattervirksomhed, har taget Del i Byens offentlige Anliggender; men det skete ikke paa Bekostning af Skolen. Den var dog hans stadige kjære Tanke, den bestandige Gjenstand for hans Omsorg. Dens Sag talte han overfor høje og lave, den viede han sin store Arbejdskraft og frem-

ragende Lærerdygtighed, og han har altid været villig til af det Arbejde, der skulde gøres, at trække det tungeste Læs.

Vi ville dernæst med Tak paaskjønne, at han i saa udmærket en Grad har forstaaet at være Rektor. Rektor betyder Styret, Leder. Hvor mange skulle arbejde sammen, gjælder det om, at der er en styrende Haand, som kan lede det hele, en, som er i Stand til at samle de forskjellige Kræfter, saa de kunne arbejde sammen. Det har Rektor Bloch i fortrinlig Grad forstaaet; han har i Virkeligheden været en Rektor her, en Styret af det hele. Og han har gjort det paa sin stille rolige Maade. Alt er gaaet saa let her, ligesom af sig selv, uden Rivninger. Hvorfor? Fordi vi have haft en Rektor, som med overlegen Dygtighed forstod at styre Skolen rolig og sikkert.

Men som han forstod at lede det hele, ville vi takke ham for den Kjærlighed og Omsorg, hvormed han har taget sig af de enkelte. Han har ikke blot tænkt paa sin Skole og elsket sin Skole, men han har tænkt paa sine Drengene og elsket sine Drengene. Det sige vi Dem Tak for, Rektor Bloch. Mange Forældre takke Dem med mig for den Omsorg, hvormed De har taget Dem af vore Børn, ogsaa naar vore Børn ikke vare, som de skulde være. Jeg brugte før det Udtryk at plante og vande; det er et smukt bibelsk Udtryk for den kjærlighedsfulde Omsorg for den enkelte, at se til den enkelte lille spæde Plante, give den Vand, naar den er ved at blive forsat i Væxten, tage sig af den for at ophjælpe den. Saaledes har vor Rektor gaaet her saa kjærlig i de 15 Aar og hjulpet mange frem, som maaske ikke var komne frem, hvis han ikke havde taget sig af dem. Han har haft Tro paa, at der var noget godt og dygtigt hos Barnet, som kunde komme frem, naar man med kjærlig Haand hjalp det frem og

taalmodig gav det Tid. Og som den, der planter og vander, ogsaa maa luge, pille Ukrud op, saaledes har han forstaaet at bruge Tugtelsen, som den skal bruges for at blive til Gavn, til rette Tid og med varsom Haand. Jeg vil udtale, at jeg har ingen Mand kjendt, der bedre end Rektor Bloch har forstaaet at revse det, der skulde revses, paa den rette varsomme Maade.

Jeg har engang hørt Rektoren ytre, at det var ham en særlig Fornøjelse at undervise de smaa. Det har dog været en Selvfølge, at han mest har undervist de ældre Disciple, og kunde han med Glæde have med de smaa at gjøre, maa vi vistnok sige, at han var fortrinlig skikket til at undervise de ældre Disciple i Skolens øverste Klasser. Studenterne, som ere udgaaede herfra, skulle nok med Tak mindes den Historieundervisning, de have faaet af deres Rektor, og den Maade, hvorpaa han læste Oldtidens Forfattere med dem. Han gav dem ikke blot Kundskaber til at bestaa Examen — ogsaa det gav han dem, og han lærte dem, hvad det er at arbejde med Flid og læse med Nøjagtighed —, men han lagde ved sin Undervisning saavel som ved sin Personlighed en Grund hos dem til sand human Dannelse.

Og saa er der et endnu, jeg vil nævne, og ogsaa det skyldte vi dog for saa væsentlig en Del vor Rektor. Her har været en god Tone i denne Skole; her har ikke været meget af det, som man maa grue for, at det skal komme ind og fordærve de unge. Og her har været Fred og Kjærlighed; et glad Sind har hersket her. Og saaledes skal det jo være; et glad Sind, siger Salomon, er dagligt Gjæstebud. Nu, vor Rektor gaar bort herfra, kunne vi, unge og gamle, alle sige ham, at her under hans Ledelse har været godt at være.

For alt dette udtaler jeg, som Ordfører for Skolens Bestyrelsesraad, vor Tak til Dem, Hr. Rektor. De har givet vor Skole 15 Aar af Deres Liv, og dem har De givet med den fulde Troskab, hvormed et Menneske skal gjøre sin Gjerning, og derfor har det baaret sin Frugt. Ja, vi plante og vande, men Gud giver Væxten, og hvad vi faa Lykke til at udrette i Livet, skulle vi ikke tage os selv Æren for, men give Gud Æren derfor. Det er sikkert en af de Følelser, der staar klarest i Deres Sjæl og fylder Dem stærkest i disse Dage, da De afslutter dette Afsnit af Deres Livsgjerning, at De maa takke Gud, som lod det lykkes saa godt for Dem, og at De drager herfra i en stor Taknemligheds Gjæld til ham, som gav Væxten. Men vi ere i en Taknemligheds Gjæld til Dem. Vi ville ikke glemme Dem og den Gjerning, De har gjort her i de 15 Aar. Og derfor ledsage vi Dem herfra med et: Tak og Gud velsigne Dem herefter, Dem og Deres Hustru og Børn, og Gud velsigne Deres Gjerning for Dem, hvor De nu drager hen, vigtig og betydningsfuld som den er, saa den maa blive den fuldmodneste Frugt af deres rige Erfaring paa Skolens Omraade og Deres Kjærlighed til Skolen og de unge!

Derpaa blev nedenstaaende Sang af Hr. Pastor Chr. Richardt afsungen:

I denne Luft af Had og Kiv,
 Med Ufred allevegne —
 Hvor godt at finde virksomt Liv,
 Hvor ingen Haansord regne!
 En saadan Plet af Flid og Fred
 Med Tillids-Aand og Kjærlighed
 Har Du i Skolens Plantebed
 Forstaaet fast at hegne.

En Skolemand — men ingen tør
 (Skjønt fugtig ingenlunde!)
 Ej nogen Ven af spanske Rør
 Men mer af gode Grunde!
 En Mand, der saa med eget Syn,
 En Zeus, der sjældent svang sit Lyn,
 Der alt med rynket Øjenbryn
 Titanen tvinge kunde!

Som kyndig, klar Historiker
 Du rammed Mærkepælen —
 Men selv Du er en Doriker
 Med Kraft i Kapitælen:
 Midtsojlen i vor Skolehal,
 Som støtted den mod Brøst og Fald
 Og med Dit fødte Lærerkald
 I al dens Liv var Sjælen.

Ja mer endnu — thi Du har bragt
 Vor Skole frem i Rækken
 Af dem, man yder Roes og Agt —
 Du har gjort Aa af Bækken!
 Den Troldmand, Valdemarus Bloch,
 Har skikket aarlig ud en Flok,
 Dog var der altid mer end nok
 Og fler og fler i Sækken.

Hav Tak, vor Lærer og vor Ven,
 For Aanden i Din Skole —
 Hos Dig vi fandt Forstaaelsen,
 Paa Dig vi kunde stole!
 Den Gud, Du aabent kjendtes ved,
 Han styre Dine Fremtidsfjed —
 Men tag en Æressalve med
 Fra Fredericia Skole!

Til Slutning talte Cand. philol. Secher saaledes:

Disciple af Fredericia Skole! Naar Digteren har opfordret Eder til at give Rektor Bloch en Æressalve med, da er jeg sikker paa, at den vil komme varmt og fuldt-

tonende og saaledes, at han skal kunne skjønne, at Hjerte og Følelse er med til at give Hurraet den rette Klang. I dette sidste Øjeblik, da han endnu staar iblandt os som vor Lærer og vor Foresatte, ville vi samle Billedet af hans Personlighed, saaledes som den har levet iblandt os, og saaledes som alle vi, der som Lærere eller Elever have staaet i Forhold til ham, ville bevare den i taknemlig Erindring. Saa skal det da først siges, at han har været Eders gode og fuldtro Ven, til hvem I kunde se hen med fuld Tillid, i Overbevisningen om, at han i al sin Virken ikke havde sit eget for Øje men kun arbejdede for Eders og Skolens Vel. Ja, det tør vi vistnok sige om Rektor Bloch, at, ligesom Fredericia Skole har været hans Livs Stordaad, saaledes har den ogsaa været hans Manddoms Kjærlighed, og har der maaske i den Følelse, hvormed han omfattede Skolen, været noget af den Stolthed, hvormed en Bygmester betragter den Bygning, som han under mange Vanskeligheder har faaet Held til at rejse fra Grunden, saa var der ogsaa noget andet og ædlere: Interessen for og Kjærligheden til hver enkelt af de mange unge, der i Aarenes Løb bleve betroede til hans Omsorg.

Naar der i de smukke Linier, I nylig afsang, staar, at han kunde tvinge Titanen, saa menes hermed det trodsige og gjenstridige i Sindet, som ikke vil modtage den gode Paavirkning: ja, det forstod han virkelig at bevinge, men han havde heri som i saa meget andet sin egen Methode. Torden og Lynild benyttede han sjelden, hvor meget end hans stærke Personlighed og hans Stenstorstemme syntes at stille disse Midler til hans Raadighed; — han kom hellere alt saadant imøde med Mildhed, thi han vidste, at Kjærligheden har den største Magt til at tage Braaden af det haarde Sind.

Saa staar der længere nede i Saugen noget, som I maaske ikke har forstaaet. Det hedder, at han var en Doriker med Kraft i Kapitælen. I har vist alle set Billeder af græske Templer fra Oldtiden, skønne Bygninger, hvis Tag bæres af Søjler, den ene ved Siden af den anden. Men af saadanne Søjler var der forskjellige Arter: nogle, som den ioniske og den korithiske Søjle, vare slanke, lette og elegante og fint udarbejdede navnlig paa Kapitælerne eller Søjlehovederne med Forsiringer, snart i Form af Perlesnore og sirlige Spiraler, snart som fint udskaarne Blade af Planter. En hel anden Art Søjle var den, man kaldte den doriske: den var kortere og sværere end de andre og ikke saaledes som de rigt udstyret med Ornament; i simple og rene Former frembragte den den højeste Virkning ved den mægtige Styrke og Soliditet, der syntes at sætte den i Stand til at bære selv den største Vægt af Bjælker paa sin brede Kapitæl. Naar Digteren nu siger, at Rektor Bloch har været en saadan dorisk Søjle for Fredericia Skole, saa ville I alle give ham Ret: Styrke og Sundhed, legemlig og aandelig, det er det, der næst Kjærligheden har givet hans Personlighed dens Præg, og derfor har alle I, der som hans Disciple har staaet i Forhold til ham, havt den fuldeste Tillid til ham; og derfor har han i en saa ualmindelig Grad været i Stand til at bære vor Skole oppe under de ofte vanskelige Forhold, hvorunder den har udviklet sig og er voxet sig stor. Og saa har han ligesom den doriske Søjle været jævn og ligefrem, han har havt en sjelden Evne til at sætte sine Omgivelser og navnlig sine Disciple i Stemning og godt Humør. Husk blot paa hans fornøjelige Nynnen, naar han gik over Skolegaarden eller opad Trapperne.

Ja, det er kun nogle ganske faa Sider af hans Per-

sonlighed, jeg her har draget frem, men der behøves heller ikke mere: alle vi, der have arbejdet sammen med og under ham, have under det daglige Samliv med ham modtaget et saadant Indtryk, at det aldrig nogensinde vil blive udvisket. Disciplene i Fredericia Skole have fra gammel Tid Ord for at have ualmindelig gode Lunger, naar det gjælder om at udbringe et Hurra, men det er jeg vis paa, at I aldrig hverken paa Skovture eller anden Steds har raabt saa rungende et Hurra som det, der nu skal lyde, naar jeg i hele Skolens Navn udbringer et

Rektor Bloch leve!

Examiner 1885.

Til **Afgangsexamen for studerende** af den sproglig-historiske Retning indstilledes i Aaret 1885 følgende 8 Disciple af 6te Klasse :

Christian Hornemann Bredsdorff Becher, Søn af Herredsfoged Becher i Fredericia, født den 29de November 1866, optagen i 1ste Klasse i Oktober 1878.

Hans Julius Alfred Christensen, Søn af Redaktør Christensen i Fredericia, født den 13de Juni 1868, optagen i 1ste Underklasse i Juli 1877.

Lorents Peter Heilmann, Søn af Pastor Heilmann i Aaby, født den 23de December 1866, optagen i 4de Klasse i August 1882.

Hans Jakob Julius Mygind, Søn af Pastor Mygind i Fraugde, født den 2den Februar 1867, optagen i 3die Klasse i Juli 1881.

Poul Immanuel Richardt, Søn af Pastor Richardt i Ørsted, født den 2den Oktober 1866, optagen i 1ste Klasse i Juli 1878.

Ludvig Sophus Vilhelm Schaffalitzky de Muckadell, Søn af Kammerherre, Greve Schaffalitzky de Muckadell til Grevskabet Muckadell, født den 24de September 1865, optagen i 2den Klasse i Juli 1879.

Martin Thalbitzer, Søn af Capitain Thalbitzer i Fredericia, født den 19de Oktober 1868, optagen i 1ste Underklasse i Juli 1877.

Johannes Werner, Søn af Isenkræmmer Werner i Kjøben-

havn, født den 15de Oktober 1866, optagen i 4de Klasse i August 1882.

Prøvens Udfald findes angivet paa omstaaende Side. Af Undervisningsinspektionen var Professor *Steen* tilstede og var Meddommer i Naturlære. Som Meddommere, beskikkede af Ministeriet, fungerede desuden: Dr. phil. *Paludan* (Fransk, Tysk), Rektor *Fritsche* (Latin, Græsk, Oldnordisk, Dansk), Adjunkt *Engell* (Historie), Adjunkt *Øllgaard* (Dansk Stil).

Den almindelige Forberødelsexamen bestode følgende Disciple af 4de Klasses Realafdeling med det nedenfor anførte Udfald:

Oskar Emil Christensen, Søn af Gaardejer Christensen i Stoustrup, født den 4de September 1868, optagen i 2den Klasse i 1882.

Carl Sophus Andreas Christiansen, Søn af Togfører Christiansen i Fredericia, født den 12te December 1869, optagen i 1ste Underklasse i 1879.

Valdemar Christiansen, Søn af Væver Christiansen i Fredericia, født den 2den Nov. 1869, optagen i 2den Klasse i 1882.

Otto Viggo Egtved, Søn af Skomager Egtved i Fredericia, født den 8de Juli 1869, optagen i 1ste Underklasse i 1879.

Lauritz Fasting, Søn af Overretssagfører Fasting i Viborg, født den 20de Aug. 1868, optagen i 2den Klasse i 1882.

Jacob Bagge Hansen, Søn af Forpagter Hansen paa Henneberg Ladegaard, født den 23de Juni 1869, optagen i 1ste Underklasse i 1879.

Jørgen Frederik Hansen, Søn af Forpagter Hansen paa Henneberg Ladegaard, født den 14de Juli 1867, optagen i 1ste Underklasse i 1879.

Hans Sigfred Nikolaus Höck, Søn af Fabrikmester Höck

i Fredericia, født den 18de Jan. 1870, optagen i 1ste Underklasse i 1879.

Marius Christian Madsen, Søn af Lods Madsen i Fredericia, født den 15de Jan. 1870, optagen i 3die Klasse 1883.

Harald Christian Vilhelm Mørch, Søn af Stabssergeant Mørch i Fredericia, født den 1ste Juli 1869, optagen i 1ste Underklasse i 1879.

Niels Unger Nyborg, Søn af Læge Nyborg i Fredericia, født den 4de Okt. 1868, optagen i 1ste Underklasse 1877.

Julius Heinrich Petersen, Søn af afd. Fabrikant Petersen i Fredericia, født den 23de April 1869, optagen i 1ste Underklasse 1879.

Jørgen Johannes Poulsen, Søn af Husmand Poulsen paa Fredericia Mark, født den 10de Sept. 1866, optagen i 3die Klasse i 1883.

Peder Poulsen, Søn afd. Togfører Poulsen i Fredericia, født den 26de Juni 1869, optagen i 1ste Underklasse 1879.

Peter Gasper Vinthler Rasmussen, Søn af Konsul Rasmussen i Fredericia, født den 6te Okt. 1869, optagen i 1ste Underklasse i 1878.

Vilhelm Heinrich Redeker, Søn af Ølbrygger Redeker i Fredericia, født den 21de Jan. 1869, optagen i 1ste Underklasse 1879.

Isak Vilhelm Tegner, Søn af Justitsraad, Overingeniør Tegner i Aarhus, født den 12te Aug. 1868, optagen i 3die Klasse i 1883.

Olaf Rye Tranberg, Søn af afd. Premierlieutenant Tranberg, født den 11te Jan. 1869, optagen i 1ste Underklasse 1878.

Christian Herman Kracke Valeur, Søn af Fabrikant Valeur i Fredericia, født den 13de Marts 1869, optagen i 1ste Underklasse 1878.

Aage Frederik Vognsen, Søn af Gaardejer Vognsen i Hoptrup, født den 13de Sept. 1868, optagen i 3die Klasse 1883.

Som Meddommere fungerede paa Undervisningsinspektionens Vegne Prof *Steen* (Mathematik), Adjunkt *Steenberg* (Naturhistorie), Cand. mag. *Ellinger* (Naturlære). Af Skolen vare indbudne Pastor *Gøtzsche* (Dansk), Kordegn *Vognsen* (Engelsk), Borgmester *Scharling* (Historie), Pastor *Valeur* (Geografi).

Fremdeles bestod 18 Disciple **4de Klases Hoved-examen**, nemlig *H. D. Andersen*, *R. Bentsen*, *E. Bjerre*, *J. Dons*, *P. Gøtzsche*, *A. Holsøe*, *M. Hviid*, *A. Iversen*, *J. Falkenberg Jensen*, *A. Moltke*, *A. Munck*, *C. Ousen*, *Chr. Petersen*, *P. Petersen*, *J. Simmelkier*, *J. Skydsgaard*, *Fr. Thomsen*, *E. Vaupell*. Af disse udmeldtes *J. Dons*, *C. Ousen*, *P. Petersen*, *Fr. Thomsen* for at træde over i praktiske Stillinger; de øvrige 14 opflyttedes i 5te Klasse.

Som Meddommere fungerede ved 4de Klases Hoved-examen paa Undervisningsinspektionens Vegne Professor *Steen* (Geografi), Rektor *Fritsche* (Latin), Adjunkt *Engell* (Mathematik), Cand. mag. *Ellinger* (Naturlære). Af Skolen vare indbudne Oberstlieutenant *Moltke* (Historie), Skoleinspektør *Johansen* (Naturhistorie), Premierlieutenant *Lorentzen* (Fransk).

Afgangsexamen for studerende.

	Dansk Stil		Oldn. og Dansk.	Fransk.	Tysk.	Histor.	Latin			Græsk.	Naturl.	Points.	Hoved- karakt.
	fri Opg.	bek. Stof.					skriftlig.	læst.	ulæst.				
Becher	mg ÷	mg.	ug ÷	mg +	mg +	mg ÷	mg.	mg ÷	mg.	mg.	mg ÷	96	1ste
Christensen . .	g +	mg ÷	mg ÷	mg.	mg.	g +	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg.	mg.	91	1ste
Heilmann . . .	g +	g +	mg.	mg +	g +	mg.	g.	mg.	mg ÷	mg ÷	mg.	91	1ste
Mygind	mg.	mg.	ug.	ug.	mg +	ug ÷	mg ÷	ug.	mg.	ug ÷	mg +	105	1ste m. U.
Richardt . . .	mg.	mg.	mg.	mg ÷	mg.	mg.	mg ÷	mg.	mg ÷	mg ÷	mg ÷	93	1ste
Schaffalitzky .	tg ÷	tg.	g.	g.	g +	g.	mdl +	g.	g.	g.	tg.	47	3die
Thalbitzer . .	g.	g.	mg ÷	mg +	mg.	mg.	g ÷	mg ÷	g.	mg.	mg ÷	87	1ste
Werner	g +	mg ÷	mg.	mg +	g +	mg +	g +	mg.	mg.	mg ÷	mg ÷	93	1ste

4de Klases Hovedexamen.

	Dansk Stil.	Latin.	Græsk ² Naturl.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Natur- historie.	Arith- metik.	Geometri.	Points.
Andersen .	mg÷	mg÷	g+	g+	g+	mg.	mg÷	mg.	mg.	mg÷	70
Bentsen . .	mg.	mg+	mg+	mg.	ug÷	ug.	g.	ug÷	ug.	mg+	80
Bjerre . . .	mg÷	g+	mg÷	mg.	g+	mg.	mg.	mg+	mg÷	mg+	72
Dons	mg÷	g÷	² mg÷	mg.	mg.	mg+	ug÷	ug.	g÷	g.	66
Gøtzsche . .	g+	mg+	mg.	g+	mg+	mg+	mg.	ug.	mg+	mg÷	76
Holsøe . . .	g÷	g+	g÷	mg÷	mg.	mg+	ug÷	mg.	g.	tg+	61
Hviid	mg÷	mg÷	mg÷	ug÷	ug.	ug÷	g+	tg+	mg÷	mg.	70
Iversen . . .	mg+	ug.	ug.	g.	mg+	ug.	mg+	mg.	mg.	mg÷	79
Jensen . . .	mg÷	g.	g.	mg.	mg÷	ug.	mg+	mg÷	ug÷	mg+	71
Moltke . . .	g+	g.	g÷	mg+	mg+	mg.	g÷	g+	g.	tg+	58
Munck . . .	mg+	mg+	u ₃ ÷	mg+	ug÷	ug÷	mg+	ug.	ug÷	mg÷	82
Ousen	g.	g+	mg.	mg÷	mg.	ug.	mg.	ug÷	g+	g+	71
C. Petersen	mg÷	g+	ug÷	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	g÷	g+	74
P. Petersen	mg÷	mg.	² g.	g+	mg.	ug.	tg.	mg+	mg÷	g+	66
Simmelkier	mg+	mg.	g÷	mg÷	mg÷	ug÷	mg.	mg+	g÷	g÷	67
Skydsgaard	g.	mg.	mg÷	mg÷	mg÷	ug.	ug÷	ug÷	ug÷	g+	75
Thomsen . .	mg÷	mg÷	g÷	mg.	g.	g.	mg÷	mg÷	mg.	g.	64
Vaupell . .	g+	mg.	g÷	mg÷	g+	mg+	mg.	mg÷	g.	tg+	63

Almindelig Forberedelsesexamen.

	Dansk		Engelsk	Tysk.	Fransk.	Histor.	Geogr.	Regn.	Arith.	Geom.	Natur-	Natur-	Orden.	Points.
	mundtl.	skriffl.									historie	lære.		
Christensen . .	mg ÷	mg.	ug ÷	ug ÷	»	ug.	mg.	ug ÷	mg +	mg ÷	mg +	mg +	ug ÷	108
S. Christiansen	mg ÷	g.	mg ÷	g +	»	mg +	mg +	g.	g.	g +	g.	tg +	mg +	86
V. Christiansen	mg ÷	mg +	mg +	mg.	»	g.	mg ÷	ug.	mg ÷	g +	mg.	mg ÷	ug.	102
Egtved	tg +	g ÷	g +	g.	»	tg +	g.	mg.	g.	g.	tg +	g +	mg.	68
Fasting	tg +	g +	mg ÷	mg ÷	»	mg +	g ÷	g ÷	tg +	g ÷	tg +	mg ÷	mg +	72
B. Hansen . .	g ÷	g.	g.	g ÷	»	mg.	mg ÷	g.	mdl ÷	tg.	mg.	g.	mg +	63
J. Hansen . .	g +	tg.	g.	g +	»	g +	g.	g.	mg.	g +	g.	g +	mg.	75
Höck	g ÷	g.	mg ÷	mg ÷	»	mg ÷	g ÷	g.	mdl +	tg.	mg ÷	g ÷	mg	65
Madsen	mg.	mg ÷	mg +	mg.	»	mg +	mg ÷	g +	mg	g.	ug.	g.	mg ÷	99
Mørch	mg +	g +	ug ÷	ug ÷	»	ug.	mg ÷	g +	g +	g.	mg +	mg.	mg +	101
Nyborg	g.	g ÷	g.	mg ÷	»	mg.	mg.	mg ÷	tg +	g ÷	g +	tg ÷	mg ÷	70
Petersen . . .	mg ÷	g +	mg +	mg +	»	ug ÷	mg +	g.	g ÷	tg +	mg +	mg ÷	ug ÷	93
J. Poulsen . .	mg +	mg +	mg.	mg +	»	ug.	ug.	g +	g.	g ÷	mg ÷	ug.	ug ÷	103
P. Poulsen . .	g ÷	g ÷	mg ÷	mg ÷	»	g.	g ÷	g ÷	tg ÷	tg ÷	g ÷	mg ÷	mg +	60
Rasmussen . .	g.	g.	mg ÷	g.	»	mg.	g +	g ÷	tg +	tg.	mg ÷	g.	mg +	76
Redeker	g.	g.	mg ÷	g +	»	g +	g +	g ÷	tg	tg ÷	mg ÷	mg.	mg +	73
Tranberg . . .	g.	mg ÷	ug ÷	mg +	»	ug ÷	mg ÷	g +	mg.	mg.	g +	mg +	ug.	100
Tegner	mg ÷	mg.	mg +	ug.	mg ÷	mg.	mg ÷	g.	tg ÷	g ÷	mg ÷	g.	ug ÷	95
Valeur	tg +	g.	mg.	mg.	»	g.	mg ÷	g ÷	tg ÷	tg.	mg ÷	g +	mg.	69
Vognsen . . .	mg ÷	g +	g +	mg ÷	»	tg ÷	mg.	mg.	mg.	mg +	g ÷	mg ÷	mg ÷	86

Lærerne og Lærefagenes Fordeling.

Skoleaaret begyndte Mandagen den 17de August med en Højtidelighed, ved hvilken Hr. Pastor Gøtzsche i Kommissionens Nærværelse og i dens Navn indsatte hidtilværende Lærer ved Skolen, Cand. philol. J. M. Secher til Skolens Bestyrer i Rektor Blochs Sted. Den nye Bestyrer udviklede i et Foredrag sine Anskuelser om Skolens Opgave lige overfor Disciplene og udtalte sluttelig det Haab, at han ved velvillig Understøttelse af Kommissionen og Lærerne, ved Flid og Samvittighedsfuldhed fra Disciplenes Side maatte blive sat i Staud til at bevare Skolen paa det hæderfulde Standpunkt, hvortil den under den forrige Bestyrers Ledelse havde arbejdet sig op.

Fra Skoleaarets Begyndelse ansattes Cand. phil. *Poulsen* som fast Lærer ved Skolen.

Fra 15de August til 1ste September fungerede Stud. theol. *H. Laurson* under en Vacance som Lærer ved Skolen.

1ste Sept. 1885 modtog Cand. mag. *P. Høj* Ansættelse som fast Lærer ved Skolen, hvilken Post han igjen opgiver ved Skoleaarets Slutning. Fra næste Skoleaars Begyndelse er Cand. theol. *Mørch* udnævnt til fast Lærer.

Fagenes Fordeling mellem Lærerne har været følgende:	
<i>Bestyreren</i> : Græsk i 6 og 5, Latin i 3, Fransk	
i 6, 5, 4 og tildels i 1, Historie (Oldtidens)	
i 6 og 5	26 Timer.
Inspektør, Cand. philol. <i>Møller</i> : Latin i 6, 5	
og 4, Græsk i 4 og 3, Oldnordisk i 6 og 5	32 --
Capitain <i>Vaupell</i> : Tysk i 6, 5, 4, 3, 2, 1 og	
2 Underklasse, Engelsk i hele Skolen . .	35 --

Cand. phil. <i>Nielsen</i> : Matematik i 4 stud., 3 stud. og 1 Kl., Naturlære i 6 og 5, Geografi i 4, 3 og 2, Naturhistorie i 4, 3, 2 og 1	35	Timer.
Cand. theol. <i>Fønss</i> : Dansk i 6, 5, 4, 3, 2, og 2 Underkl., Religion i 4, 3, 2, 1, 2 Underkl. og 1 Underkl., Historie i 2 og 1	28	—
Cand. phil. <i>Beyerholm</i> : Matematik i 4 Realkl., 3 Realkl. og 2 Kl. Naturlære i 4 og 3, Geom. Tegning i 4, 3 og 2 . . .	34	—
Cand. phil. <i>Poulsen</i> : Dansk i 1, Tysk i 1 Underkl., Fransk i 3, 2, 2 Underkl. og tildels i 1 Kl., Historie i 6 og 5 (den nyere), 4, 3, 2 Underkl. og 1 Underkl.	31	—
Cand. mag. <i>Høj</i> : Dansk i 1 Underkl., Latin i 2 og 1, Regning i Underklasserne . . .	30	—
Pastor <i>Gøtzsche</i> : Religion i 6 og 5 . . .	1	—
Skoleinspektør <i>Bielefeldt</i> : Tegning i 1 Realkl. og Underklasserne	3	—
Lærer <i>Petersen</i> : Geografi i 1 Kl. og Underklasserne, Naturhistorie i Underklasserne .	6	—
Oversergeant <i>Poulsen</i> : Skrivning	7	—
Organist <i>Petersen</i> : Sang	3	—
Capitain <i>Thalbitzer</i> : Gymnastik	16	—

Det ugentlige Timeantal, der har været tillagt de enkelte Fag, ses af nedenstaaende Tabel. Desuden have de Realdisciple af 4de, 3die og 2den Klasse, som ikke læse Fransk, havt forøget Undervisning i Matematik og Regning.

	VI. & V.			IV.			III.			II.			I.			2. U. & 1. U.			
	VI.	F.	V.	st.	F.	R.	st.	F.	R.	st.	F.	R.	st.	F.	R.	2. U.	F.	1. U.	
Dansk	»	3	»	»	2	1	»	2	1	»	3	»	»	3	»	4	»	7	26
Oldnordisk	1	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3
Tysk	2	»	2	»	2	1	»	2	1	»	2	1	»	2	1	3	»	4	23
Fransk	2	2	1	»	3	»	»	2	»	»	3	»	»	3	»	5	»	»	21
Engelsk	4	»	»	»	4	»	»	4	»	»	4	»	»	4	»	4	»	»	16
Latin	4	4	4	7	»	»	7	»	»	7	»	»	6	»	»	»	»	»	39
Græsk	2	4	2	5	»	»	5	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	18
Religion	»	1	»	»	1	»	»	1	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	9
Historie	»	3	»	»	2	2	»	2	»	»	2	»	»	2	»	2	»	2	17
Geografi	»	»	»	»	1	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	9
Naturhistorie . . .	»	»	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	10
Mathematik og																			
Regning	»	»	»	5	»	6	5	»	8	4	2	5	»	6	»	5	»	5	51
Naturlære	3	»	2	»	»	2	»	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	9
Skrivning	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	»	2	»	»	3	1	7
Tegning	»	»	»	»	»	1	»	»	1	»	»	»	1	»	»	2	»	»	6
Sang	»	1	»	»	1	»	»	1	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	3 (9)
Gymnastik	»	4	»	»	4	»	»	4	»	»	4	»	»	4	»	»	4	»	16 (24)
	14	22	13	17	18	17	17	18	17	11	25	11	6	30	6	19	17	19	283 (297)

Disciplene.

Ved forrige Aars Slutning var der 158 Disciple i Skolen. Af disse udgik 32 efter at have bestaaet de forskjellige Afgangsprøver, samt F. Zytphen Adeler af 4de stud. Klasse, Chr. Schmidt, O. Schaffalitzky, Chr. Lüttichau af 3die stud. Kl., Joh. Pagh af 3die Realkl., C. Lüttichau af 2den stud. Kl., H. P. Hansen, N. Grindsted, H. Hansen af 2den Realkl., H. Oxholm af 1ste stud. Kl., J. Ladegaard af 1ste Realkl. Der blev saaledes 115 tilbage. Til disse optoges dels ved Skoleaarets Begyndelse dels i Løbet af samme 33 Disciple, saa at det samlede Antal af dem, der have nydt Undervisning i dette Skoleaar udgjør 148. Men af disse udmeldtes efterhaanden 7 Disciple, nemlig G. Mørck af 3die Realkl., Fr. Hansen, L. Christensen, A. Hansen, A. Petersen, J. Honoré af 2den Realkl., C. Stjerne af 1ste Realkl. Desuden er Skolen ved Døden bleven berøvet en af sine Disciple, H. D. Andersen af 5te Klasse, der bortreves den 18de Januar 1886 efter en langvarig Brystsygdom. Han var en brav og flittig Discipel, der gav Anledning til de bedste Forhaabninger og var i høj Grad afholdt af sine Lærere og Kammerater. Skolen tæller saaledes for Øjeblikket 140 Disciple (93 indenbys og 47 udenbys). Herunder anføres deres Navne, de to øverste Klasser, i hvilke Omflytning ikke finder Sted, i alfabetisk Orden, de øvrige med det Nummer, som de gjennemsnitlig have havt indtil Maj Maanedes Udgang. For de nyoptagnes Vedkommende er Faderens Stilling tilføjet i Parenthes.

6te Klasse. 1 William Bardram. 2 Johannes Bonnesen. 3 Frederik Hammerich. 4 Johannes Madsen. 5 Anders Therkelsen. 6 Johannes Vilhelmsen.

5te Klasse. 1 Rasmus Bentsen. 2 Ejner Bjerre. 3 Poul Götzsche. 4 Aage Holsøe. 5 Mads Hviid. 6 Andreas Iversen. 7 Jens Falkenberg Jensen. 8 Mads Jepsen (Husmand J. Madsen i Bredstrup). 9 Adam Moltke. 10 Andreas Munck. 11 Christian Petersen. 12 Jørgen Simmelkier. 13 Jørgen Skydsgaard. 14 Erik Vaupell.

4de Klasse. Studerende Afdeling. 1 Jens Egholm. 2 Jens Bertelsen. 3 Sofus Thalbitzer. 4 Christen Høyrup. 5 Michael Vogelius (Kjøbmand Vogelius). 6 Vilhelm Sønnichsen (Portør ved Jernbanen S.) 7 Vilhelm Maar. 8 Kai Rantzau. 9 Jens Madsen. 10 Johannes Jensen. 11 Niels Krag. — Realafdeling. 1 Marius Christoffersen. 2 Jes Buhl. 3 Niels Barsøe. 4 Carl Andersen. 5 Aage Schmidt. 6 Christian Petersen. 7 Niels Nielsen.

3die Klasse. Studerende Afdeling. 1 Bjerg Nielsen. 2 Dan Fischer. 3 Axel Tønnesen (Pastor T. i Saltum). 4 Thomas Münster. 5 Aage Stabell. 6 Hartvig Hartvigsen. 7 Peter Aage Jørgensen. 8 Gustav Locht. 9 Vilhelm Treschow. 10 Andreas Krag. 11 Anker Stjerne. — Realafdeling. 1 Thorvald Kramer. 2 Harald Poulsen. 3 Anders Bjerg. 4 Albert Hermann. 5 Emil Bie. 6 Viggo Petersen. 7 Hans Devantie. 8 Carl Petersen. 9 Valdemar Hansen. 10 Christian Bonnesen. 11 Frode Scharling. 12 Oscar Deleuran. 13 Mads Madsen.

2den Klasse. Studerende Afdeling. 1 Axel Høyrup. 2 William Hellenberg. 3 Niels Nielsen. 4 Alfred Loehr. 5 Christian Krøldrup (Kjøbmand K. i Kolding). 6 Olaf Kyhl. 7 Harry Thalbitzer. 8 Jeppe Lassen. 9 Frederik Honoré. 10 Julius Brinch. 11 Olaf Valeur. 12 Alfred Mathiesen. 13 Albert Jørgensen. Realafdeling. 1 Victor Deleuran (Skomagermester D.) 2 Peter Honoré (Avlsbruger H.) 3 Victor Harder. 4 Hugo Asmussen (Landinspektør

A. i Birkeholm). 5 Thomas Thomsen. 6 Johannes Herlov. 7 Frederik Duus. 8 Robert Münster. 9 Sigfred Gøtzsche. 10 Christian Bentzen. 11 Abraham Samson (Grosserer S.) 12 Aage Schultz (Jægermester S. til Krummerupgaard). 13 Albert Grünwaldt.

Iste Klasse. Studerende Afdeling. 1 Naftali Minnik. 2 Frants Buchwaldt. 3 Johannes Jørgensen (afd. Mægler J. i Assens). 4 Hans Kjær (afd. Landpostbud Kristiansen i Egtved). 5 Christian Gøtzsche. 6 Hother Scharling. 7 Alf Bay (Godsejer B. til Follerupgaard). 8 William Søndergaard. 9 Magnus Hansen. — Realafdeling. 1 Gustav Jensen (Landinspektør J.) 2 Sofus Jensen. 3 Carl Hyllested. 4 Marcus Bloch. 5 Alfred Hellenberg. 6 Thorvald Erritsø (Møller E. i Taulov). 7 Alfred Ousen. 8 Vilhelm Fischer. 9 Otto Fischer. 10 Frants Jørgensen. 11 Henrik Baker.

2den Underklasse. 1 Henrik Kaars. 2 Theodor Deleuran. 3 Alexis Brinch. 4 Johannes Ousen. 5 Sextus Hassing. 6 Viggo Christiansen (Væver C.) 7 Hans Staal. 8 Axel Pedersen. 9 Holger Bache. 10 Hans Feddersen. 11 Moses Samson (Broder til Nr. 11 i 2den Realk.) 12 Axel Pagh. 13 Jens Grotrian. 14 Christian v. Deurs.

Iste Underklasse. 1 Christian Jensen (Broder til Nr. 1 i 1ste Realkl.) 2 Erik Sørensen (Kjøbmand S.) 3 Ludvig Petersen (afd. Bagermester P.) 4 Carl Petersen (Søn af Togfører P.) 5 Otto Jørgensen (Broder til Nr. 3 i 1ste stud. Kl.) 6 Carl Duus (Broder til Nr. 7 i 2den Realk.) 7 Emil Rosenørn (Stationsinspektør R.) 8 Svend Kyhl (Broder til Nr. 6 i 2den stud. Kl.) 9 Emil Christensen (Gaardejer C. i Stoustrup). 10 Ib Søndergaard (Broder til Nr. 8 i 1ste stud. Kl.) 11 Holger Jørgensen (Broder til Nr. 13 i 2den stud. Kl.) 12 Hans Dupont

(Kjøbmand D.) 13 Aage Junker (Pakmester J.) 14 William Krag (Broder til Nr. 11 i 4de stud. Kl. og til Nr. 10 i 3die stud. Kl.) 15 Knud Mortensen (Post-expedient M.) 16 Laurits Hostrup (Bundtmager H.) 17 Holger Grotrian. 18 Theodor Hansen (Forpagter H. paa Henneberg Ladegaard).

Oversigt over Aarets Arbejde indtil Slutningen af Maj 1886.

Dansk. *1ste Underklasse* (Høj). Oplæsning og Analyse efter Funch, Røgind og Warburgs Læsebog. Wulffs Sproglære § 1—50. 2 Stile ugentlig, dels Gjenfortælling, dels Diktat. 6 Digte ere lærte udenad. — *2den Underklasse* (Fønss). Samme Bog er benyttet til Oplæsning samt til Indøvelse af Grammatiken. Adskillige Digte ere lærte udenad. To Stile ugentlig, dels Gjenfortælling, dels Diktat. — *1ste Klasse* (Poulsen). Oplæsning og Analyse efter Wulffs Læsebog 3die Del. Flere Digte lærte udenad efter samme Bog. Wulffs Sproglære. Hver Uge en Stil (Gjenfortælling, Diktat og grammatiske Stile; af og til lette frie Opgaver, hentede fra Klassens Undervisningsstof). — *2den Klasse* (Fønss). Grammatik og Analyse med Benyttelse af Wulffs danske Læsebog og Grammatik. Til Oplæsning er benyttet Vaulundurs og Ørvarods Saga, flere af Blichers Noveller, Fortællinger af Anton Nielsen, Ewald, Carit Etlar, Bergsøe, Goldschmidt, Drachmann o. fl. Den nordiske Mythologi efter Sig. Müller og Winkel Horn. En Stil ugentlig (bekjendt Stof og lettere beskrivende Opgaver; nogle Diktatstile). — *3die Klasse* (Fønss). Flere af Holbergs Komedier, Oehlenschlägers Aladdin, Ingemanns Skoleliv, Heibergs Alferne; desuden

Brudstykker og Fortællinger af forskellige Forfattere efter Borchsenius og Winkel Horns Læsebog. Realisterne have særskilt læst den politiske Kandestøber og Jacob v. Thyboe. En Time ugentlig er anvendt til dansk Grammatik og Analyse. En Stil om Ugen, snart Gjengivelse af et bekjendt Stof, snart af beskrivende Indhold; enkelte Diktatstile. — *4de Klasse* (Fønss). Flere Tragedier af Oehlenschläger, Ewald: Fiskerne, Wessel: Kjærlighed uden Strømper og komiske Fortællinger, Hauch: Valdemar Atterdag, Blicher: Flere Noveller, Heiberg: Aprilsnarrene, Hertz: Svend Dyrings Hus. Realisterne desuden: et Udvalg af danske Forfatteres Skrifter fra Ewald til vore Dage efter Flors Haandbog; Indøvelse af dansk Grammatik. Som oftest en Stil om Ugen, dels bekjendt Stof, dels friere Opgaver; enkelte Diktatstile. — *5te og 6te Klasse* (Fønss). Den danske Literaturs Historie i det holbergske Tidsrum og fra Oehlenschläger indtil vore Dage med Winkel-Horns Lærebog som Grundlag. Til Gjennemgangen har været knyttet Oplæsning af forskellige til de paaagjældende Perioder hørende Digterværker: af Holberg Komedier og Epistler, Oehlenschläger: Frejas Alter, Grundtvig: Digte, Hauch: Tiberius, Hertz: Amors Genistreger, Pal. Müller: Amor og Psyche, Heiberg: Julespøg og Nytaarsløjer. Indtil Maj 14 danske Stile, frie og bundne Opgaver.

Oldnordisk. (Møller). *5te Klasse*. Wimmers Læsebog S. 1—45. *6te Klasse*. Wimmers Læsebog S. 45—107. Sammes Grammatik. Til Afgangsexamen opgives Wimmer S. 53—107.

Tysk. *1ste Underklasse* (Poulsen). Kaper og Simonssens Læsebog for Begyndere: S. 1—66. Det vigtigste af Formlæren efter Kapers Schema. — *2den Underklasse* (Vaupell). Kapers Læsebog for Mellemlasser: S. 1—10,

15—56. Den regelmæssige Bøjning af Substantiver, Adjektiver og Verber er mundtlig gjennemgaaet og mundtlig indøvet ved Ahns Stiløvelser. — *1ste Klasse* (Vaupell). Samme Læsebog: S. 43—95. Løkkes Grammatik til Præpositionerne. Realisterne have desuden paa Skolen i en ugentlig Time havt Stiløvelser efter Ahn (ialt 30 Stile). *2den Klasse* (Vaupell). Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser S. 1—35, 52—77, 232—296. Formlæren læst og repeteret efter Løkkes Gramm. Realisterne desuden en Stil ugentlig paa Skolen efter Listovs Stiløvelser II. (ialt 26 Stile). — *3die Klasse* (Vaupell). Samme Læsebog S. 119—215, 383—390. Løkkes Gramm. Kasuslæren læst, Formlæren repeteret. Realisterne desuden en Stil ugentlig (ialt 30 Stile). — *4de Klasse* (Vaupell). Hauff: Lichtenstein 2—3 Th, Hoffmann: Meister Martin, Hackländer: Soldatenleben in Frieden, Uhland: Ausgewählte Gedichte (80 Sider). Det vigtigste af Syntaxen er læst efter Løkkes Gramm. Realisterne en Time ugentlig mundtlige Stiløvelser efter Listov III. Til alm. Forberedelsesexamen opgives: Hackländer Soldatenleben 150 S., Uhlands Gedichte S. 14—24, 35—63. *5te Klasse* (Vaupell). Goethe: Egmont, Gøtz og Iphigenia auf Tauris. Hoffmann: Meister Martin. Til Hjemmelæsning er benyttet: Noveller af Heyse, Storm og Keller, udg. af Kaper. Mundtlig Oversættelse fra Dansk efter Laboulaye: Abdallah. Løkkes Grammatik. *6te Klasse* (Vaupell). Goethe: Faust I, Tasso. Schiller: Abfall der Niederlande (Belagerung von Antwerpen). Lenau: Gedichte, 200 Sider. Seume: Spaziergang nach Syracus. Løkkes Grammatik.

Fransk. *2den Underklasse* (Poulsen). Sicks Læsebog for Begyndere S. 8—20, 31—45. Det vigtigste af Formlæren meddelt mundtligt. — *1ste Klasse* (Bestyreren,

Poulsen). Samme Læsebog S. 58—67, 73—103. Det vigtigste af Formlæren efter Garrigues' Gramm. (Pronominerne undtagne). En Stil om Ugen efter Michelsens Stiløvelser I. — *2den Klasse* (Poulsen). Pios Læsebog for Mellemlasser S. 22—26, 32—46, 52—60, 63—64, 67—72, 137—149. Formlæren efter Garrigues. En Gang ugentlig mundtlig Oversættelse fra Dansk efter Michelsens Stiløvelser I. — *3die Klasse* (Poulsen). Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker for Melleml. S. 87—156. Formlæren efter Garrigues. Mundtlig Oversættelse efter Michelsen I. *4de Klasse* (Bestyreren). Jungs Læsebog for Melleml. S. 126—152, 165—195, 199—205. Abrahams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger II. S. 40—78. Til kursorisk Læsning er brugt Barante: Jeanne d'Arc. Formlæren samt Læren om Subjonctif efter Garrigues. En Stil ugentlig efter Giedes Stiløvelser. — *5te Klasse* (Bestyreren). Sand: Mauprat 180 Sider. Molière: Femmes savantes 1ste—3die Akt. Til kursorisk og Hjemmelæsning er benyttet About: Roi des montagnes, Erckmann-Chatrian: Un conscrit de 1813. Formlæren og de vigtigste Partier af Syntaxen efter Garrigues. En Stil ugentlig efter Giede. Mundtlig Oversættelse fra Dansk efter Laboulaye: Abdallah — *6te Klasse* (Bestyreren). Sand: Mauprat 160 Sider. Molière: Femmes savantes. Kursorisk Læsning efter Staaf: Littérature française III. Hjemmelæsning efter forskellige Forfattere. Garrigues' Grammatik. En Stil ugentlig efter Giede. Mundtlig Oversættelse fra Dansk efter Laboulaye: Abdallah.

Engelsk. (Vaupell). *1ste Realklasse.* Mamma's Bible stories. Listovs Ledetraad 1ste Afd.; de blandede Øvelser 1—14 skriftligt. Rosings Formlære til de uregelmæssige Verber. — *2den Realklasse.* Marryat: The Sett-

lers in Canada S. 1—92. Listovs Ledetraad 2den og 3die Afd.; 10 danske Stykker oversatte skriftligt. Af Rosings Gramm. de uregelmæssige Verber. — *3die Realklasse*. Young: The little Duke 170 Sider. Listovs Læsestykker og Stiløvelser I.; 4 danske Stykker oversatte skriftligt. En Version ugentlig efter Hansen og Magnussens Versioner (ialt 32). Rosings Grammatik repeteret. — *4de Realklasse*. Gardiner: Accession of James the First 42 Sider. Stanley: How I found Livingstone 29 S. Young: The little Duke 160 S. Digte af Hansen og Magnussens engelske Læsebog 46 S. Versioner efter Nissen (64 ialt). Til alm. Forberedelsesexamen opgives: Young: The little Duke 160 S. Digte af Hansen og Magnussens engelske Læsebog 25 Sider.

Latin. *1ste stud. Klasse* (Høj). Forchhammers Læsebog og Madvigs Formlære. — *2den stud. Klasse* (Høj). Wellers Lesebuch aus Livius S. 1—4, 15—18, 52—71. Formlæren og det vigtigste af Kasuslæren efter Madvig. En Hjemmestil hver Uge og en Skolestil hver anden Uge efter Iversen. — *3die stud. Klasse* (Bestyreren). Cæsar bell. Gall. 7de Bog capp 1—52. Cicero in Catil. I, III, IV capp. 1—5. To ugentlige Stile efter Iversen. Formlæren og Kasuslæren efter Madvig. — *4de stud. Klasse* (Møller). Cicero pro Rosc. Amer. capp. 24—53. Livius 23de Bog. Ovids Metam. efter Blochs Udvalg: Europa, Cadmus, Actæon, Ino og Athamas, Perseus. Grammatiken repeteret. To ugentlige Stile efter Iversen. Til 4de Klassen Hovedexamen opgives: Cicero pro Rosc. Amer. capp. 24—53. Livius 23de Bog capp. 1—26. Ovid: Actæon og Perseus. — *5te Klasse* (Møller). Cicero pro Rosc. Amer. Livius 28de Bog. Tacitus efter Brickas Udvalg S. 21—45. Virgils Æneide 1ste og 2den Bog. Horats'

Oder: Udvalg af 1ste—3die Bog. En Version om Ugen efter Henrichsen (ialt 33). — *6te Klasse* (Møller). Cicero pro Rosc. Amer. Livius 29de Bog. Virgils Æneide 1ste og 2den Bog. Horats' Oder: Udvalg af 2den og 3die Bog; Brevenes 2den Bog. En Version om Ugen efter Henrichsen. Til Afgangsexamen opgives: Cicero pro Roscio Amer. capp. 1—42, Disputat. Tuscul. 5te Bog capp. 1—23. Livius 29de Bog capp. 1—25. Tacitus' Annaler efter Flemmer S. 209—234. Virgils Æneide 2den Bog. Udvalg af Horats' Oder 1ste Bog: 1, 2, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 20, 22, 27, 28, 29, 31, 37; 2den Bog: 3, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20; 3die Bog; 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 19, 21, 28, 30. Brevenes 2den Bog med ars poetica, Madvigs carmina selecta: Catull. 1, 2, 4, 6, 8. Tibull 1—3.

Græsk. *3die stud. Klasse* (Møller). Bergs Formlære og Forskole. Xenophons Anabasis 1ste Bog capp. 1—2. — *4de stud. Klasse* (Møller). Xenophons Anabasis 1ste Bog capp. 1—2; 2den Bog capp. 1—4. Homers Odyssee 1ste Sang. — *5te Klasse* (Bestyreren). Herodots 8de Bog capp. 1—102. Lukian: Hanen og Charon. Homers Iliade 6te, 7de og 8de Sang. Tregders Mythologi. Kunst-historien og enkelte Hovedafsnit af Literaturens Historie. — *6te Klasse* (Bestyreren). Herodots 8de Bog capp. 1—102. Lukian: Hanen og Charon. Homers Iliade 18de og 19de Sang. Aristophanes' Skyer efter Petersens Udvalg. Kunstens og Literaturens Historie. Til Afgangsexamen opgives: Herodots 8de Bog capp. 1—102; 9de Bog capp. 1—16, 19—32, 36—72, 76—92, 96—106, 114—121. Platons Apologi og Kriton. Lukian: Hanen og Charon. Homers Iliade: 18de, 19de, 22de, 24de Sang. Petersens Anthologi: Kallinos, Tyrtæos 1, 2, 3, 4, Mimnermos 1, 2,

3, Solon 1, 2, Xenophanes 1, Theognis 6, 7, 8, 9, 10, 11, Alkæos, Sappho 1, 2, Anacreon 1, 2, 3, 4, Anacreontica samt Aristophanes' Skyer.

Religion. *1ste og 2den Underklasse* (Fønss). Balslevs Bibelhistorie forfra til den hell. Aands Udgydelse. Balslevs Lærebog: de ti Bud. Adskillige Psalmer ere lærte udenad — *1ste Klasse* (Fønss). Assens' Bibelhistorie forfra til 9de Afsnit. Balslevs Lærebog fra 2det Bud til 2den Artikel. 10 Psalmer. — *2den Klasse* (Fønss). Assens' Bibelhistorie fra 6te Afsnit til Apostlenes Gjæringer (med Udelad. af Bjergprædikenen). Balslevs Lærebog fra Bønnen til Slutn. 10 Psalmer. — *3die Klasse* (Fønss). Assens' Bibelhistorie fra Apostl. Gj. til Enden; det nye Testamente repeteret med de tidligere oversprungne Taler. Balslevs Lærebog: Alterens Sakramente. — *4de Klasse* (Fønss). Lucas' Evangelium capp. 5—24 og Begyndelsen af Apostl. Gjærn. efter Testamentet. — *5te og 6te Klasse* (Götzsche). Lucas' Evangelium i Grundsproget capp. 1—19. Kirkens Historie i Oldtiden.

Historie. *1ste Underklasse* (Poulsen). Den gamle Historie forfra til Augustus (S. 1—60) og Danmarks Historie forfra til Reformationen (S. 96—120) efter Blochs mindre Lærebog. — *2den Underklasse* (Poulsen). Samme Bog S. 59—96, 120—174. — *1ste Klasse* (Fønss). Oldtidens Historie efter Blochs Lærebog for Realskoler. — *2den Klasse* (Fønss). Middelalderens Historie. — *3die Klasse* (Poulsen). Den nyere Historie til 1789. Realisterne desuden den gamle Historie til Augustus. — *4de Klasse* (Poulsen). Den nyeste Historie fra 1789 samt Oldtiden fra Perserkrigene til de romerske Kejsere. Realisterne have repeteret de øvrige Afsnit. — *5te og 6te Klasse* (Bestyrelsen, Poulsen). Oldtidens Historie indtil det romerske

Kejserdømme efter Thrige. Den nyere Tids Historie fra Reformationen til Revolutionen efter Blochs Lærebog for Realskoler. Nordens Historie efter Thrige fra Christian II. til 1814. Desuden har 6te Klasse repeteret den øvrige Del af Historien.

Geografi. *1ste og 2den Underklasse* (Petersen). Erslevs Lærebog Nr. 4 forfra til Spanien. — *1ste Klasse* (Petersen). Erslevs Lærebog Nr. 2 forfra til Mellemeuropa. — *2den Klasse* (Nielsen). Fra Mellemeuropa til Asien. — *3die Klasse* (Nielsen). Fra Asien til Enden. — *4de Klasse* (Nielsen). Hele Geografien.

Naturhistorie. *1ste og 2den Underklasse* (Petersen). Sahlertz' Lærebog: Pattedyr og Fugle. — *1ste Klasse* (Nielsen). Berggrens Zoologi: Pattedyr og Fugle. Grønlunds Botanik forfra til Systemet. — *2den Klasse* (Nielsen). Lützens Zoologi: Mennesket, det almindelige om Fuglene og Fiskene, Leddyr indtil Fluerne (incl.) Grønlunds Botanik forfra til Vortemælkfamilien. — *3die Klasse* (Nielsen). Lützens Zoologi fra Guldsmedene til Enden. Strøms Botanik fra de helkronede til Læren om Plantens Liv. — *4de Klasse* (Nielsen). Hele Zoologien og Botaniken efter Lütken og Strøm.

Mathematik og Regning. *1ste Underklasse* (Høj). De fire Regningsarter i benævnte og ubenævnte Tal efter Chr. Hansens Regnebog I. — *2den Underklasse* (Høj). De fire Regningsarter i Brøk med benævnte og ubenævnte Tal efter Bokkenheuser. — *1ste Klasse* (Nielsen). Julius Petersens Arithmetik § 1—54. Julius Petersens Geometri § 1—35, efterat Disciplene forud ere gjorte bekjendte med Rumstørrelser i Almindelighed ved Hjælp af stereometriske Figurer. Regning efter Bokkenheuser: Reguladetri, Repetition af Brøk, »blandede Opgaver« 1—40. — *2den Klasse*

(Beyerholm). Jul. Petersens Arithmetik fra Potens til Enden dog med Forbigaaelse af Stykket om »Tals Delelighed;« desuden Bogen repeteret forfra. Jul. Petersens Geometri fra »Parallele Linier« til »Ligedannede Figurer«; forrige Aars Pensum er repeteret. Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasser: Blandede Opgaver, ligefremme og omvendte Forhold, Deling efter Forholdstal, Behandling af Brøker. — *3die Klasse.* stud. Afdeling (Nielsen). Jul. Petersens Arithmetik: Rod, kvadratiske Ligninger, Ligninger med flere ubekjendte, Rækker og Logarithmer. Af Mundts Geometri 5te og 6te Kap. til Figurers Forvandling. — Realafdeling (Beyerholm). Jul. Petersens Arithmetik: Rod, kvadratiske Ligninger med én ubekjendt samt Logarithmer. 1ste Del er repeteret. Mundts Geometri § 256—286; hele det foregaaende Afsnit er repeteret. Ugentlig 4—5 Opgaver udarb. hjemme, dels arithmetike, dels geometriske. — *4de Klasse.* Stud. Afdeling (Nielsen) Jul. Petersens Arithmetik og Algebra I. og II. til Art. 69. I 1ste Del ere Afsnittene: »Største fælles Maal og mindste fælles Mængfold« og »Uendelig og Ubestemt« omskrevne og forkortede. I 2den Del ere følgende Stykker forbigaaede: Art. 20, 22 (sidste Halvdel), 24, 35—39, 41, 45; Stykket om Interpolation omskrevet. Mundts Lærebog i Geometri. — Realafdeling (Beyerholm). Jul. Petersens Arithmetik og Algebra indtil Tillæget. Møllers Opgavesamling og Steens Examensopgaver have været benyttede. Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasser er af alle Eleverne regnet helt igjennem. Af Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser ere de fleste af de »blandede Opgaver« regnede. Mundts Geometri med enkelte Tilføjelser. Jul. Petersens geom. Opgavesamling er gennemgaaet.

Naturlære. 3die Realklasse (Beyerholm). Efter Lorenz' Lærebog er læst: Legemers Ligevægt, Varme, Magnetisme og Elektricitet indtil Ørsteds Forsøg. — 4de Realklasse (Beyerholm). Læren om Legemers Ligevægt, Varme, Mangetisme og Elektricitet er læst og repeteret — 5te Klasse (Nielsen). Schmidts Naturlære til Varmelæren. Indledningen til Astronomien og 1ste Kap. af Jørgensens Lærebog. — 6te Klasse (Nielsen). Schmidts Naturlære til Læren om »Stødet«. Jørgensens Astronomi.

Gymnastik og Svømning. Disciplene have været delte i 6 Hold, idet 5te og 6te Klasse have været samlede til et Hold og Underklasserne til et Hold. Hvert Hold har havt 4 Timers Undervisning ugentlig, dels særskilt (2 T.), dels sammen med andre Hold (2 T.) For 5te og 6te Klasses Vedkommende er 1 a 2 Timer ugentlig anvendt til Hugning.

Svømning foretages fra Midten af Juni til Midten af September med 4 Timer ugentlig for hver Klasse. I Slutningen af August afholdtes en Prøvesvømning med følgende Udfald:

Antal Elever.	Fritagne.	Sygc.	Tilstede.	Svøm- mere 600 Al og der- over.	Frisvøm- mere 200 — 600 Alen.	Slap Sele.	Stram Sele.
136.	6	»	130	34.	17.	37.	42.

Sang. Disciplene har været delte i 3 Hold, af hvilke 1ste Hold (Underklasserne) og 2det Hold (1ste og 2den Kl.) have havt 2 Timers, 3die Hold (3die, 4de, 5te og 6te Kl.) 1 Times Undervisning ugentlig.

Skolens naturhistoriske Samling har modtaget følgende Gaver af Disciple i Skolen: Æg af den brune Frø, Hjørnetand af Vildsvin, 3 Stkr. Lava fra Kammerbühl ved Franzensbad, Rør og Laag af en Mineredderkop, Staalorm med Unge (K. Rantzau); Koralgren fra Faxe (G. Mørch); Larvehud af Ligustersværmer (A. Stjerne); Kranium af Pindsvin og Firben (V. Fischer); Æg af Cochinchinahøne, Nordisk Lom, Brystfiune af en Flyvefisk (O. Valeur); forskellige Mineralier fra Peru og Australien (A. Petersen); Ravn (V. Treschow); Salamandre, Guldfisk (A. Bay); Kranium af en Kat (O. Fischer); Drosselrede (J. Herløv); forskellige Fuglereeder (A. Jørgensen); Hønsæg (J. Brinch); Kranium af en Rotte (H. Thalbitzer); Gulspurv (C. Petersen); Æg af Stær (C. Götzsche); Sandmusling (H. Buchwaldt); Snog (H. Scharling). — Fremdeles er skjænket af Hr. Premierlieutenant Rathsack Larve af *Cossus ligniperda*, af Hr. Redaktør Christensen Exemplar af samme, af Hr. Cand. pharm. Philipsen en Staalorm.

Af Hr. Apotheker Jørgensen har Skolen modtaget som Gave en smuk Samling Kort over de betydeligste af de vestindiske Øer.

Skolepengene udgjøre kvartaliter for Underklasserne 18 Kr., for 1ste og 2den Klasse 25 Kr., for 3die og 4de Klasse 30 Kr., for 5te Klasse 36 Kr. og for 6te Klasse 42 Kr. med Tillæg af Brændepenge (6 Kr.). For flere Brødre afkortes Skolepengene saaledes, at der for 2den Broder betales $\frac{3}{4}$ af den fulde Betaling, for 3die $\frac{1}{2}$, for 4de $\frac{1}{4}$.

Fri Skolegang er af Kommissionen bleven tilstaaet: *E. Vaupell* af 5te, *A. Schmidt* af 4de, *A. Hermann* af 3die

Kl.; af Amtsskoleraadet: *M. Jepsen* af 5te, *M. Christoffersen* af 4de, og *B. Nielsen* af 3die Kl.; af Skolekommissionen: *A. Munck* af 5te og *Th. Kramer* af 3die Kl.; af Byraadet: *E. Bie* og *V. Petersen* begge af 3die Kl. Fremdeles er halv Friplads af Kommissionen tilstaaet: *Joh. Vilhelmsen* af 6te, *J. Skydsgaard* og *Chr. Petersen* af 5te, *A. Bjerg*, *H. Devantie*, *D. Fischer*, *H. Poulsen* og *M. Madsen* af 3die, *W. Hellenberg*, *O. Kyhl*, *A. Petersen* af 2den, *M. Bloch*, *A. Hellenberg*, *S. Jensen* og *H. Kjær* af 1ste Kl.; af Amtsskoleraadet: *M. Hviid*, *R. Bentsen* og *J. Skydsgaard* af 5te og *J. Buhl* af 4de Klasse. Desuden har Kommissionen ekstraordinært for i Aar fritaget *H. Kaars* af 2den Underklasse for at betale Skolepenge.

Det Moltkeske Legat for Embedsmænds Sønner oppebæres af *S. Thalbitzer* af 4de, *C. Bentzen* af 2den og *Chr. Gøtzsche* af 1ste Klasse, det Bruunske af *M. Staal* af 2den Underklasse. *A. Iversen* af 5te, *C. Hyllested* og *Joh. Jørgensen* af 1ste Kl. nyde hver en Portion af det Treschowske Skolelegat. Af det Eibeschtzske Legat har Kommissionen tillagt *N. Minnik* af 1ste Kl. en Friplads. Vejle Amts Skoleraad har af Stipendiefondet for dette Skoleaar tilstaaet *J. Falkenberg Jensen* og *A. Iversen* af 5te Kl. 80 Kr., *H. D. Andersen*, *J. Skydsgaard* og *A. Munck* af 5te, *A. Bjerg* af 3die og *V. Hørdar* af 2den Kl. 30 Kr. — Det Pontoppidanske Legat for Studenter her fra Skolen har Kommissionen for i Aar tilstaaet stud. theol. *H. J. Mygind*.

Udtag af Skolens Regnskab for 1885.

Indtægt.

Beholdning fra forrige Aar	2979	Kr. 50 Ø.
Restancer	222	— 83 —
Bidrag fra den almindelig Skolefond	8000	— „ —
Bidrag fra samme til Bibliotheket	500	— „ —
Bidrag fra Fredericia Kommune	1400	— „ —
Bidrag fra Amtsskolefonden	650	— „ —
Legater	682	— 21 —
Disciplenes Kontingent	13610	— 92 —
	<u>Sum</u>	28045 Kr. 46 Ø.

Udgift.

Lærernes Lønning	17561	Kr. 31 Ø.
Bibliothek og Samlinger	604	— 72 —
Bygningerne og Inventariet	1168	— 38 —
Skatter og Afgifter	148	— 33 —
Brændsel	413	— 75 —
Forrentning og Afdrag af Gjæld	1556	— „ —
Forskjellige Udgifter saasom: Budløn, Rengjoring, Regn- skabsforing, Grættaler og Understøttelser, Program og Avertissementer m.m.	1397	— 18 —
Restancer ved Aarets Udgang	268	— 33 —
Indsat i Sparekassen	2700	— „ —
Kontant Beholdning	2227	— 46 —
	<u>Sum</u>	28045 Kr. 46 Ø.

Afgangs- og Aarsprøven vil blive afholdt i følgende Orden ;

Onsdag 16. Juni :

- 6. Klasse Udarbejdelse i Modersmaalet (bunden Opgave)
Kl. 8—12. Oversættelse fra Latin Kl. 4—8.
- 4. Kl. Udarbejdelse i Modersmaalet Kl. 8—12. Arithmetisk Udarbejdelse Kl. 4—8.

Torsdag 17. Juni :

- 6. Kl. Fransk Stil Kl. 8—12. Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Opgave) Kl. 4—8.
- 4. Kl. Geometrisk Udarbejdelse Kl. 8—12. Latinsk Stil og Praktisk Regning Kl. 4—8.

Fredag 18. Juni :

- 4. Realkl. Oversættelse fra Engelsk Kl. 8—12.

Tirsdag 22. Juni :

- 6. Kl. Naturlære Kl. 8 og Latin Kl. 4.
- 4. Realkl. Matematik Kl. 4.

Onsdag 23. Juni :

- 6. Kl. Historie Kl. 8.
- 4. stud. Kl. Matematik Kl. 8.

Torsdag 24. Juni :

- 5. Kl. Dansk Stil (bunden Opgave) Kl. 8—12.
- 3. Kl. Skriftlig Arithmetik Kl. 8—11.
- 2. Kl. Dansk Stil Kl. 8—11.

Fredag 25. Juni :

- 5. Kl. Fransk Stil Kl. 8—11 og Latinsk Version Kl. 12—3.

4. Realkl. Geografi Kl. 11.
3. Kl. Skriftlig Geometri Kl. 8—11. Latinsk Stil og Regning Kl. 12—3.
2. Kl. Skriftlig Arithmetik Kl. 8—11. Latinsk Stil og Tysk Stil Kl. 12—3.
1. Kl. Dansk Stil Kl. 8—11.

Lørdag 26. Juni:

6. Kl. Tysk Kl. 8 og Fransk Kl. 4.
5. Kl. Dansk Stil (fri Opgave) Kl. 8—12.
3. Kl. Dansk Stil Kl. 8—11.
2. Kl. Skriftlig Geometri Kl. 8—11.
1. Kl. Regning Kl. 11—2.
2. Underkl. Dansk Stil Kl. 11—2.
1. Underkl. Dansk Stil Kl. 11—2.

Mandag 28. Juni:

6. Kl. Dansk og Oldnordisk Kl. 4.
2. Kl. Naturhistorie Kl. 8.
2. Underkl. Historie Kl. 8.
1. Underkl. Historie Kl. 9 $\frac{1}{2}$.
- Alle Klasser Sang Kl. 12.

Tirsdag 29. Juni:

4. Realkl. Engelsk Kl. 8.
4. stud. Kl. Naturhistorie Kl. 4.
3. stud. Kl. Latin Kl. 8.
3. Realkl. Geometri Kl. 11.
1. Kl. Historie Kl. 8.
2. Underkl. Dansk Kl. 11.

Onsdag 30. Juni:

4. Realkl. Naturhistorie Kl. 4.
4. stud. Kl. Geografi Kl. 8.
3. Kl. Historie Kl. 11.
2. Kl. Historie Kl. 8.

1. stud. Kl. Latin Kl. 11.
1. Realkl. Engelsk Kl. 8.

Torsdag 1. Juli:

5. Kl. Historie Kl. 8.
1. Kl. Geometri Kl. 8.
2. Underkl. Religion Kl. 8.
1. Underkl. Religion Kl. 9^{1/2}.

Fredag 2. Juli:

5. Kl. Oldnordisk Kl. 8.
3. Kl. Naturhistorie Kl. 8.
2. Kl. Geografi Kl. 11.
1. Kl. Religion Kl. 11.
1. Underkl. Regning Kl. 11.

Lørdag 3. Juli:

5. Kl. Naturlære Kl. 11.
4. Kl. Historie Kl. 8.
3. Realkl. Naturlære Kl. 8.
2. stud. Kl. Latin Kl. 8.
2. Realkl. Engelsk Kl. 12.
1. Kl. Geografi Kl. 11.

Mandag 5. Juli:

6. Kl. Græsk Kl. 4.
5. Kl. Dansk Kl. 11.
4. stud. Kl. Latin Kl. 8.
3. Kl. Fransk Kl. 8.
2. stud. Kl. Arithmetik Kl. 8.
2. Underkl. Naturhistorie Kl. 11.
1. Underkl. Naturhistorie Kl. 12^{1/2}.

Tirsdag 6. Juli:

4. Realkl. Dansk Kl. 8.
3. stud. Kl. Græsk Kl. 8.

- 2. Kl. Fransk Kl. 8.
- 1. Kl. Arithmetik Kl. 8.

Onsdag 7. Juli :

- 5. Kl. Latin Kl. 8.
- 3. stud. Kl. Geometri Kl. 8.
- 3. Realkl. Engelsk Kl. 8.
- 2. Realkl. Geometri Kl. 11.
- 2. Underkl. Tysk Kl. 11.
- 1. Underkl. Dansk Kl. 12.

Torsdag 8. Juli :

- 4. Kl. Tysk Kl. 8.
- 3. Kl. Geografi Kl. 11.
- 2. stud. Kl. Geometri Kl. 8.
- 1. Kl. Fransk Kl. 11.

Fredag 9. Juli :

- 5. Kl. Græsk Kl. 8.
- 3. stud. Kl. Arithmetik Kl. 11.
- 3. Realkl. Dansk Kl. 8.
- 2. Kl. Tysk Kl. 11.
- 2. Underkl. Fransk Kl. 12.

Lørdag 10. Juli :

- 5. Kl. Tysk Kl. 8.
- 4. Realkl. Naturlære Kl. 8.
- 4. stud. Kl. Græsk Kl. 8.
- 3. Realkl. Arithmetik Kl. 10.
- 1. Kl. Tysk Kl. 11.
- 2. Underkl. Geografi Kl. 11.
- 1. Underkl. Geografi Kl. 12¹/₂.

Mandag 12. Juli :

- 4. Kl. Fransk Kl. 8.
- 3. Kl. Religion Kl. 8.

2. Realkl. Arithmetik Kl. 8.

1. Underkl. Tysk Kl. 8.

Tirsdag 13. Juli:

5. Kl. Fransk Kl. 8.

3. Kl. Tysk. Kl. 8.

2. Kl. Religion Kl. 11.

1. Kl. Naturhistorie Kl. 11.

2. Underkl. Regning Kl. 8.

Onsdag 14. Juli:

Bekjendtgjørelse af Examens Udfald Kl. 11.

Torsdag 19. August:

Kl. 12 begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Bekjendtgjørelsen af Examens Udfald indbydes Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, der interesserer sig for Skolens Virksomhed.

J. M. Secher.

